

Jauna īsfilma ļauj uz Cēsu pili paraudzīties no neierasta skatu punkta

Cēsu muzejs radījis īsfilmu “Cēsu pils ziedošie zālāji”, kas stāsta par vairāku gadu darbu, pils teritorijā pakāpeniski veidojot sugām bagātus ziedošos zālājus. Filmā botāniķe Maija Medne, Cēsu pils dārzniece Līga Eglīte un ieceres koordinators Gundars Kalniņš stāsta par zālāju izpēti, ierīkošanu un apsaimniekošanu.

Īsfilma ir ne vien izzinošs stāsts par bioloģiskās daudzveidības veicināšanu vēsturiskā vidē, bet arī vizuāli izteiksmīgs Cēsu pils ainavas portrets. Plaši pils un apkārtējās ainavas skati no putna lidojuma mijas ar niansētiem dabas tuvplāniem – ziedošiem augiem, kukaiņiem un putniem. Filmētājiem izdevies notvert arī daudzus ikdienā grūti pamanāmus mirkļus, ļaujot pazīstamo pils vidi ieraudzīt daudz tuvāk un vērīgāk.

Filmas vizuālo stāstu veidojuši Lelde Goba un Mārtiņš Kreilis – pieredzējuši un talantīgi dabas un vides procesu dokumentētāji. Viņi iepriekš kopā strādājuši pie vairākiem Latvijas Dabas fonda audiovizuālajiem projektiem, tostarp veidojuši video darbus par Latvijas dabiskajām pļavām un mitrājiem. Arī filmā “Cēsu pils ziedošie zālāji” viņu pacietīgais un vērojošais kameras skatiens ļāvis izziņu savienot ar estētiski izkoptu dabas stāstu. Uz pils teritoriju no putna lidojuma īsfilmā ļauj paraudzīties video

operatora Jurgā Rudmieža uzņemtie aerokadri, kas atklāj ziedošo zālāju vietu un mērogu kopējā pils ainavā.

Darbs pie pils zālāju izpētes sākās 2020. gadā, kad botāniķe, dabas eksperte Maija Medne uzsāka Cēsu pils teritorijas zālāju inventarizāciju. Tā turpināta arī nākamajos gados, ļaujot izsekot pārmaiņām augu sugu daudzveidībā un zālāju kvalitātē.

Pirmos ziedošo zālāju laukumus pie Cēsu pils sāka ierīkot 2021. gadā. Šobrīd ziedošie zālāji sastopami priekšpils pagalmā, aizsarggrāvī, pils mūru pakājē un pie viduslaiku virtuves dārza.

To paplašināšanai lielākoties tiek izmantotas pašu ievāktas sēklas, turklāt aizvadītajos gados arvien vairāk tās iespējams iegūt jau pašā pils teritorijā. Tādējādi agrāk izveidotās pļavu platības pamazām pašas kļūst par sēklu avotu nākamajiem laukumiem.

Pārmaiņas pils teritorijā nav tikai vizuālas. Līdz ar ziedošo augu daudzveidības pieaugumu arvien biežāk sastopami dienastauriņi, kamenes, bites un citi apputeksnētāji, pils teritorijā atkal dzirdama sienāžu sīnāšana. Zālājos barojas arī putni – tostarp kaņepīši, dadzīši, stērstes un žubītes.

Cēsu pils teritorijā arī turpmāk būs gan regulāri pļauti zālieni, gan ziedošie zālāji. Zemu pļauts mauriņš nepieciešams vietās, kur notiek pasākumi un intensīvi pārvietojas apmeklētāji, savukārt teritorijas perifērijā, pils mūru pakājē un citās mazāk intensīvi izmantotās vietās ziedošo zālāju platības paredzēts pakāpeniski paplašināt.

Ziedošo zālāju veidošana ir daļa no Cēsu muzeja darba, vēsturisko pils vidi apsaimniekojot tā, lai līdzās kultūras mantojuma saglabāšanai tajā būtu vieta arī dabas daudzveidībai. Rūpes par Cēsu pils mantojumu nebeidzas pie pils mūriem – arī ainava ap tiem ir dzīva vide, kuru cilvēki turpina veidot.